

Historia myśli społecznej - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Historia myśli społecznej
Kod przedmiotu	05.9-WP-PSP-HMS
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Praca socjalna
Profil	praktyczny
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Edyta Kahl-Luczyńska

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Egzamin
Ćwiczenia	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Dokonanie opisu, charakterystyki oraz oceny historycznego rozwoju wychowania, szkolnictwa i instytucji opieki oraz myśli pedagogicznej i społecznej; prześledzenie procesów kształtowania się polskiej tożsamości w dziedzinie oświaty, wychowania, opieki oraz myśli społecznej na tle przemian społecznych, procesu formowania się państw i narodów europejskich; wykazanie związków między teorią i praktyką wychowania i opieki a uwarunkowaniami społeczno-politycznymi i kulturowymi danej epoki; uchwycenie ciągłości i zmiany w procesie rozwoju oświaty, wychowania i opieki oraz myśli społecznej, a zarazem wskazanie trwałej ich wartości.

Wymagania wstępne

Podstawowa znajomość zagadnień historii powszechnej i polskiej.

Zakres tematyczny

Program wykładów:

Miejsce myśli społecznej w historii wychowania. Geneza, przedmiot, cele i zadania.

Początki wychowania w społeczeństwie pierwotnym i jego rozwój w czasach antycznych. Stosunek do osób upośledzonych fizycznie i umysłowo.

Oświata i wychowanie w epoce średniowiecza. Pierwsze formy pomocy osobom wymagającym wsparcia społecznego.

Kształcenie, wychowanie i opieka w dobie renesansu i baroku. Powstanie instytucji opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci specjalnej troski.

Prądy i kierunki oświeceniowe, ich wpływ na rozwój myśli pedagogicznej i społecznej oraz działalność edukacyjną i opiekuńczą nad dzieckiem niepełnosprawnym, opuszczonym i moralnie zaniedbanym. Narodziny szkolnictwa specjalnego.

Przemiany w oświacie w XIX wieku. Projekty i praktyczne próby działań opiekuńczych na ziemiach polskich.

„Nowe wychowanie” i jego wpływ na przemiany w filozofii edukacyjnej oraz myśli społecznej.

Pedagogika specjalna i szkolnictwo specjalne w Polsce w latach 1918-1939. Rozwój regulacji prawnych w zakresie opieki społecznej.

Losy niepełnosprawnych dzieci polskich i żydowskich w latach II wojny światowej i okupacji. Formy pomocy i opieki społecznej.

Program ćwiczeń:

Narodziny myśli pedagogicznej w czasach antycznych (sofiści, Sokrates, Kwintyliian).

Chrześcijańska myśl oświatowa i społeczna (św. Augustyn, Karol Wielki, Hugo od św. Wiktora, Wincenty de Beauvais, św. Albert Wielki, Jan Gerson)

Humanistyczne idee pedagogiczne i społeczne w Europie (L. Vives, A. F. Modrzewski, N. Machiavelli, J. Bodin, T. More).

Postulaty i projekty opieki nad dziećmi w dobie baroku i oświecenia (A. Komeński, J. Locke, August III, S. Staszic).

Rozwój koncepcji i form opieki nad dzieckiem oraz edukacji niepełnosprawnych w XVIII i XIX wieku (R. Owen, F. Froebel, A. Cieszkowski, J. H. Pestalozzi, F. E. Fellenberg, Ch. de L'Epee, V. Haüy, L. Breille).

Główne założenia socjologicznych koncepcji wychowania przełomu XIX i XX wieku (E. Durkheim, F. Znaniecki).

Projekty organizacyjno - programowe opieki oraz edukacji dzieci osieroconych, moralnie zaniedbanych i upośledzonych przełomu XIX i XX w. (J. Dewey, E. Key, M. Montessori, E. Clepারেde, O. Decroly).

Rozwój pedagogiki społecznej i opiekuńczej w Polsce w pierwszej połowie XX wieku (H. Radlińska, J. C. Babicki, K. Jeżewski, J. Korczak).

Metody kształcenia

Wykład konwencjonalny, praca z tekstem źródłowym, pogadanka, dyskusja, praca w grupach, samodzielne korzystanie z multimedialnych kursów online: e-learning.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiedzieć się w formie ustnej i pisemnej na wybrany temat z zakresu historii oświaty oraz myśli społecznej, wykorzystując w tym celu dostępne źródła oraz opracowania pedagogiczne, historyczne i filozoficzne.	• K_U06	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • kolokwium	• Ćwiczenia
Student potrafi dokonać ogólnej analizy i interpretacji procesu rozwoju oświaty na przestrzeni dziejów, ze wskazaniem ciągłości i zmiany w poszczególnych jej obszarach, a także w działalności opiekuńczej i formach pomocy społecznej. Umie odnaleźć związki istniejące między rozwojem myśli pedagogicznej i społecznej a praktyką w tym zakresie, jak również między rozwojem teorii i praktyki oświatowej oraz społecznej a uwarunkowaniami społeczno - politycznymi, kulturowymi i religijnymi w wybranych okresach dziejów. Potrafi prześledzić i zaprezentować proces kształtowania się polskiej tożsamości i tradycji oświatowej i społecznej na tle przemian społeczno - kulturowych w Polsce i w Europie. K_U06 kolokwium dyskusja w ramach zajęć Ćwiczenia	• K_W08	• aktywność w trakcie zajęć • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • kolokwium •	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu.

Zaliczenie ćwiczeń na ocenę – aktywność na zajęciach, kolokwium.

Ocena końcowa – średnia arytmetyczna ocen z wykładów i ćwiczeń.

Literatura podstawowa

1. Andrzej Furier (red.), Od Platona do Webera. Wybór tekstów źródłowych z myśli społecznej i socjologicznej. Szczecin 2002.
2. Jerzy Szacki, Historia myśli socjologicznej. Warszawa 2002.
3. Dzieje szkolnictwa i pedagogiki specjalnej, pod red. S. Mauersberga. Warszawa 1990.
4. Lapis B., U źródeł polskich refleksji nad pracą. Warszawa 1984.

Literatura uzupełniająca

1. Pedagogika społeczna H. Radlińskiej, pod red. J. Lepalczyk, J. Badury. Warszawa 1980
2. Kot S., Materiały do ćwiczeń z historii wychowania. Cz. I - III. Warszawa 1994.
3. Wołoszyn S., Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej. T. I-IV. Kielce 1998.
4. Z dziejów pracy społecznej i oświatowej, T. III, Wybór i opracowanie W. Wyrobkowa - Pawłowska i J. Wojciechowska. Wrocław 1964.

Uwagi

Kurs z materiałami dydaktycznymi przygotowanymi przez prowadzącego udostępniony na indywidualnych kontaktach studenckich platformy e-learningowej UZ.

Zmodyfikowane przez dr Jarosław Wagner (ostatnia modyfikacja: 16-04-2018 16:00)